

SUICIDE ZEROS KOMMUNBAROMETER 2024

En undersökning om kommunernas arbete
med att förebygga självmord

**SUICIDE
ZERO**

Suicide Zero är en ideell organisation som sedan 2013 arbetar för att minska självmorden i Sverige. Varje år tar nära 1 500 människor sina liv. Det är fyra om dagen. I statistiken döljer sig föräldrar, syskon, barn, grannar, kollegor och vänner. Tiotusentals får varje år beskedet att någon de känner har tagit sitt liv. Vi gör allt för att lyfta frågan, identifiera samhällsbrister och sprida kunskap. Suicide Zero är helt beroende av frivilliga gåvor från enskilda personer och företag, och bidrag från myndigheter och regioner.

www.suicidezero.se | 010-200 80 12 | kontakt@suicidezero.se

facebook.com/suicidezero | Swish: 90 03 989

Suicide Zero c/o The Park, Magnus Ladulåsgatan 3, 118 65 Stockholm

KOMMUNERNA HAR VIKTIG ROLL I ATT FÖREBYGGA SJÄLMORD

Varje år tar ungefär 1 500 personer i Sverige sitt liv. Det är ungefär sju gånger fler än antalet döda i trafiken. Utöver detta gör varje år minst 15 000 personer självmordsförsök.

Nästan halva befolkningen kände någon som tagit sitt liv, och lika många har kommit i kontakt med någon som försökt. Det gör frågan till en viktig angelägenhet för de allra flesta. Kommunerna finns på olika sätt närvarande i alla människors liv, från förskolan till äldreboendet. De har därmed en viktig roll att spela, med många möjligheter till att bidra till att minska antalet självmord.

Att begränsa tillgången till medel och metoder och att arbeta med främjande och förebyggande insatser i skolan och att erbjuda stödjande insatser från socialtjänsten för personer i en mer utsatt situation är insatser med bevisad effekt. För att minska antalet självmord behövs en kombination av flera olika typer av insatser. Från kommunens perspektiv betyder det att kommunens samtliga förvaltningar behöver engageras i arbetet. Arbetet ska bedrivas utifrån ordinarie uppdrag och i befintliga strukturer.

Syftet med denna undersökning, som genomförs för tredje året i rad, är att bidra till ökad kunskap om kommunernas arbete. Frågorna täcker områden som har vetenskapligt stöd när det handlar om att förebygga suicid.

Resultaten visar, precis som tidigare år, att kommunerna har kommit olika långt när det handlar om insatser för att förebygga självmord. Det som är mest framträdande i årets undersökning är dock att det sker en positiv utveckling i många kommuner och inom viktiga områden.

Bakom varje siffra i självmordsstatistiken finns en unik människa och efterlevande som tvingas uthärda den svåraste av förluster. Om fler kommuner utvecklar sitt arbete kan liv räddas. Dessutom har många insatser en positiv effekt på allas hälsa. I slutet av rapporten föreslår vi ett antal åtgärder som kommunerna kan vidta.

Rickard Bracken

Generalsekreterare på Suicide Zero

Innehållsförteckning

Förord	3
Sammanfattning	5
Metod	7
Resultatredovisning	8
Tydlig positiv utveckling på tre år	8
Allt fler kommuner har samordnare för det suicidpreventiva arbetet	9
Sju av tio uppger att de har övergripande plan för suicidprevention	10
Suicidprevention i få kommunbudgetar	11
Allt fler kommuner inför rutiner för att hantera suicid eller suicidförsök	12
Utbildning i suicidprevention vanligast inom socialtjänsten	13
Fler kommuner genomför insatser i skolan – men mycket arbete återstår	14
Majoritet har program som riktar sig till både elever och lärare	15
Majoritet har insatser mot ofrivillig ensamhet	16
Nära nio av tio kommuner genomför insatser för att förebygga beroendesjukdom	17
Få kommuner analyserar risker för suicid i offentliga miljöer	18
Nära tre av tio saknar överenskommelse för stärkt vårdkedja för högriskgrupper	19
En majoritet av kommunerna genomför informationsinsatser om suicidprevention	20
Drygt en av fyra har vidtagit åtgärder med anledning av ekonomin	20
Sammanfattande analys	22
Förslag för att utveckla det preventiva arbetet	24
Ranking av landets kommuner	26
Bilaga 1. Förteckning över betyg för svarsalternativ.....	32

SAMMANFATTNING

Denna rapport baseras på en enkät som skickades ut till landets 290 kommuner under hösten 2023 och där 231 kommuner svarade. Enkäten innehöll bland annat frågor om hur arbetet är organiserat, förebyggande insatser, samverkan med vården och utbildningsinsatser.

I rapporten har kommunernas arbete betygsatts och sammanställningen visar på tydliga framsteg jämfört med tidigare undersökningar. Till exempel så har andelen kommuner som bedöms ha goda förebyggande insatser ökat från 6 procent 2022 till 32 procent 2024. Som en konsekvens av den positiva utvecklingen har andelen kommuner som bedöms ha ett otillfredsställande arbete att förebygga självmord minskat från 45 procent till 18 procent under samma period.

Undersökningen visar sammanfattningsvis att fler kommuner satsar på främjande och förebyggande insatser i sina olika verksamheter inom skola, socialtjänst, äldreomsorg och samhällsplanering med målet att minska antalet självmord. Men denna utveckling har skett från en mycket låg nivå, vilket gör att flertalet kommuner har ett omfattande arbete kvar att göra. Att en majoritet av landets kommuner alljämt saknar ett tillräckligt väl utvecklat förebyggande arbete är allvarligt i ett läge med fortsatt stor oro i omvärlden och en samhällsekonomisk situation som slår hårt mot redan utsatta grupper.

Urval av undersökningens resultat:

- Drygt tre av fyra kommuner uppger att de har en tjänsteperson som har ett samordningsansvar för det suicidpreventiva arbetet. Här har en positiv utveckling skett jämfört med förra året.
- Sju av tio kommuner uppger att de genomför insatser för att förebygga suicid och suicidförsök i skolan, men i många kommuner genomförs bara insatser i några av kommunens skolor. Jämfört med tidigare år syns samtidigt en positiv utveckling.
- Nära hälften av kommunerna uppger att de har en lokal överenskommelse för samarbetet mellan socialtjänst och psykiatri med syftet att stärka vårdkedjan för grupper som har en hög risk för suicid. Andelen har ökat över tid.
- Endast ett mindre antal kommuner som svarat på undersökningen genomför analyser av risker för suicid vid platser, anläggningar eller byggnader i kommunen. En viss förbättring har skett över tid. Begränsning av medel och metoder är en av de åtgärder som har starkast vetenskapligt stöd när det handlar om att förebygga suicid. Det är därför anmärkningsvärt att utvecklingen går så långsamt.
- Endast ett fåtal kommuner uppger att suicidprevention finns med i årets budget. Många av de insatser som kommer till stånd möjliggörs genom statliga stimulansmedel och det finns därmed en risk att insatserna försvinner ifall medlen upphör. Detta är allvarligt eftersom framgångsrikt suicidpreventivt arbete kräver att insatser sker över en längre tid och inte i form av tidsavgränsade projekt.

Så kan kommunerna förbättra sitt arbete:

I rapporten presenterar Suicide Zero konkreta förslag på hur kommunerna kan förbättra sitt arbete. Organisationen har identifierat fyra övergripande områden som många kommuner behöver utveckla:

- Kommunerna behöver en struktur för sitt arbete. Att ta fram en handlingsplan för det suicidpreventiva arbetet och utse en person som samordnar arbetet är ett viktigt första steg.
- Kommunerna behöver satsa på breda insatser som riktar sig till alla invånare, men också säkerställa ett bra stöd för riskgrupper, som ensamma äldre, de som mår dåligt eller de som är i missbruk. Detta kräver rutiner men också utbildning av personal.
- Fler kommuner behöver analysera risker för suicid vid platser, anläggningar eller byggnader. Få kommuner gör detta idag, trots att det är en av de åtgärder som har starkast vetenskapligt stöd.
- Flertalet kommuner behöver på ett tydligare sätt integrera det suicidpreventiva arbetet i ordinarie arbete. Kommunens ambitioner och strävanden behöver synas i styrande dokument som till exempel mål och budget.

METOD

Rapporten bygger på en enkät som skickades ut till landets 290 kommuner under hösten 2023. Frågorna arbetades fram av en projektgrupp bestående av experter på Suicide Zero. I gruppen deltog även Agenda PR som genomförde undersökningen.

Enkäten innehåller frågor om hur arbetet är organiserat, förebyggande insatser, samverkan med vården och utbildningsinsatser. Merparten av frågorna i enkäten utgår från en sammanställning av evidensbaserade insatser på befolkningsnivå som genomförts av Nationellt Centrum för Suicidprevention (NASP). Sammanställningen finns tillgänglig på www.respi.se.

Webbenkäten skickades till kommunernas registratorer, som uppmanades att vidarebefordra undersökningen till högsta ansvarig tjänsteperson för frågorna. I kommuner där uttalat ansvarig saknas uppmanades mottagarna att skicka till kommunchef eller hållbarhetschef.

Enkäten skickades via e-post 8 november. Den 24 november och 1 december skickades påminnelser ut till de respondenter som ännu inte svarat. Den 22 december 2023 stängde enkäten. 231 kommuner har besvarat enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 80 procent. Några gemensamma nämnare mellan de kommuner som inte svarat på enkäten har inte kunnat identifieras. Både stora och små kommuner har deltagit och den geografiska spridningen över Sverige är god.

Kommunerna har rangordnats utifrån totalt antal poäng. I kapitlet Betygskriterier finns en redovisning av hur svarsalternativen har betygsatts.

En granskning på plats i kommunerna, där varje enskilt område kontrollerades, skulle kunna ge en delvis annorlunda bild av insatserna. Resultaten i undersökningen bedöms vara relevanta att använda som utgångspunkt för att beskriva och diskutera kommunernas arbete med suicidprevention i Sverige idag.

RESULTATREDOVISNING

Forskning visar att ett effektivt suicidpreventivt arbete kräver insatser inom flera olika delar av en kommuns verksamhet. Enkäten omfattar därför frågor som berör flera olika förvaltningar. Detta är en utmaning för de som ska svara på enkäten.

Jämfört med tidigare år har andelen som angett svarsalternativet "Vet ej" minskat. Det har sammantaget inneburit en förändring av resultaten i positiv riktning. Det betyder att de positiva resultaten sannolikt både är en följd av förbättrade insatser och av fler "ja-svar" till följd av att de som svarar på enkäten verkar ha mer kunskaper om de insatser som faktiskt görs inom kommunens många olika verksamheter. Detta är viktigt att bära med sig i tolkningen av resultaten.

I rapporten studeras den övergripande utvecklingen i landets kommuner. Analyser av utvecklingen i enskilda kommuner som deltog förra året har inte genomförts.

Tydlig positiv utveckling på tre år

Sedan den första undersökningen genomfördes 2022 bedöms allt fler kommuner utföra goda insatser för att förebygga självmord. I årets undersökning bedöms ungefär var tredje kommun ha goda insatser. Detta kan jämföras med att ungefär en av tjugo kommuner bedömdes ha goda insatser år 2022 och 2023. Årets undersökning pekar på en tydlig positiv utveckling i kommunernas arbete med att förebygga självmord. Man kan samtidigt konstatera att utvecklingen har skett från en mycket låg nivå och att många kommuner har ett omfattande arbete att göra tills att man har utvecklat ett väl fungerande suicidpreventivt arbete.

Andel kommuner som bedöms ha goda insatser (gröna), insatser som behöver utvecklas (gula) och otillfredsställande insatser (röda) under åren 2022–2024

	2022	2023	2024
<i>Kommuner med goda insatser</i>	6%	6%	32%
<i>Kommuner med behov att utveckla sina insatser</i>	49%	63%	50%
<i>Kommuner med otillfredsställande insatser</i>	45%	31%	18%

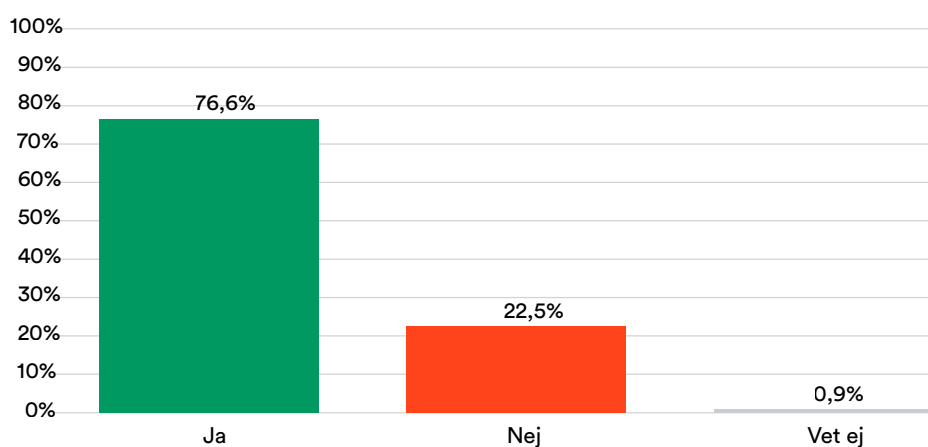
Allt fler kommuner har samordnare för det suicidpreventiva arbetet

Preventiva insatser i en kommun behöver ske inom olika förvaltningar. Kommuner som har en central funktion som samordnar arbetet bedöms ha bättre förutsättningar att säkerställa att viktiga åtgärder vidtas inom olika delar av kommunen. Samordning gör också att kommunen får en samlad bild av insatserna.

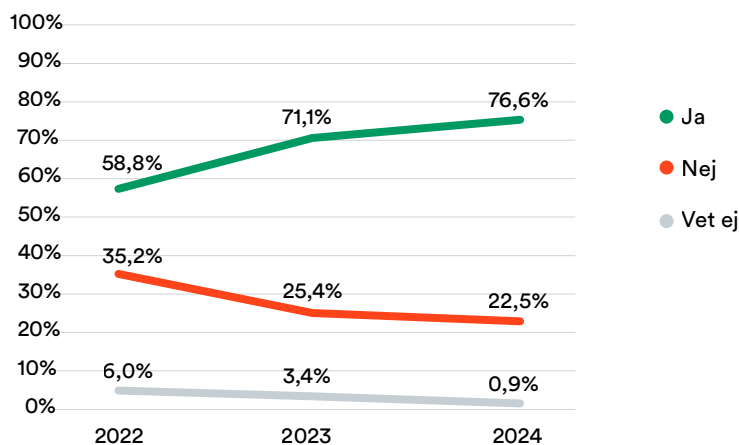
Drygt tre av fyra kommuner uppger att de har en samordnare för det suicidpreventiva arbetet. Det är en klart högre andel än 2022, då nära sex av tio uppgav att de hade en samordnare. 2023 var motsvarande siffra drygt sju av tio.

Det är vanligast att den som har titeln folkhälsostrateg, eller motsvarande, har rollen som samordnare. I en del kommuner kan chefer inom exempelvis socialtjänsten ha rollen, och i några fall har kommunchefen uppdraget.

1.1 Finns det en tjänsteperson inom kommunen som har ett samordningsansvar för organisationens suicidpreventiva arbete?

1.2 Svar över tid.

Sju av tio uppger att de har övergripande plan för suicidprevention

En strategi med en tillhörande handlingsplan är en viktig utgångspunkt för att kommunens suicidpreventiva arbete ska bli effektivt och omfatta alla delar av kommunen. En plan kan också bidra till att arbetet bedrivs systematiskt och att det sker långsiktigt.

Suicide Zero rekommenderar att kommunen tar fram en separat handlingsplan eller strategi för det suicidpreventiva arbetet. I planer där suicid ingår som en del tenderar frågan att hamna i skymundan och viktiga aktiviteter riskerar att utebli.

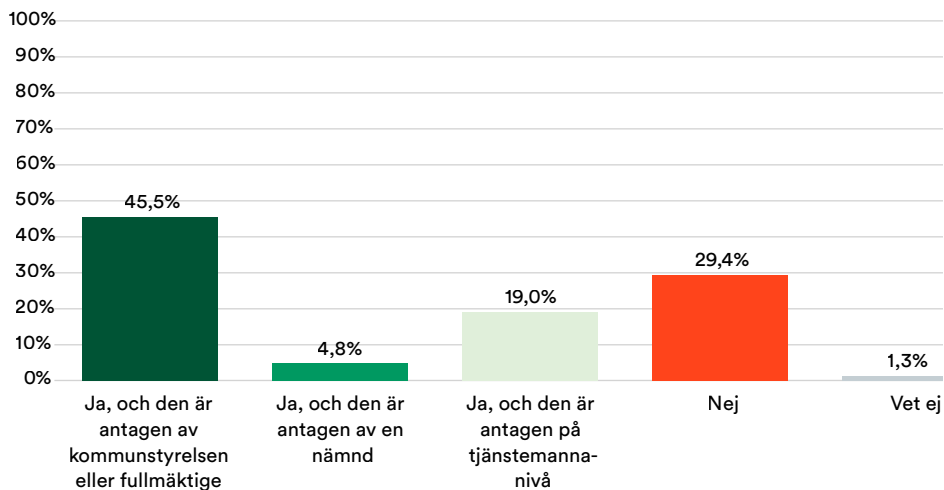
Förankring och stöd i den politiska ledningen har visat sig vara viktigt för att utveckla arbetet. Därför bör planen fastställas av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.

Resultaten visar att sju av tio kommuner har en kommunövergripande handlingsplan eller strategi för arbetet. Det kan jämföras med en undersökning som genomfördes av SKR som avsåg år 2021. Enligt den sammanställningen hade endast 24 procent av kommunerna en suicidpreventiv handlingsplan. Här syns alltså en tydligt positiv utveckling de senaste tre åren.

I årets undersökning uppger flest, drygt 45 procent, att den är antagen av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Ungefär var femte kommun uppger att planen antagits på tjänstemannanivå, och strax under 5 procent uppger att den antagits av en nämnd.

Ett viktigt steg för att utveckla det preventiva arbetet i de kommuner som inte har en politiskt beslutad plan är att se till att den befintliga planen förankras genom att den fastställs av förtroendevalda och att den är kommunövergripande. De kommuner som ännu inte har någon övergripande plan bör prioritera att ta fram en sådan.

2. Har kommunen en kommunövergripande handlingsplan eller strategi för suicidprevention?

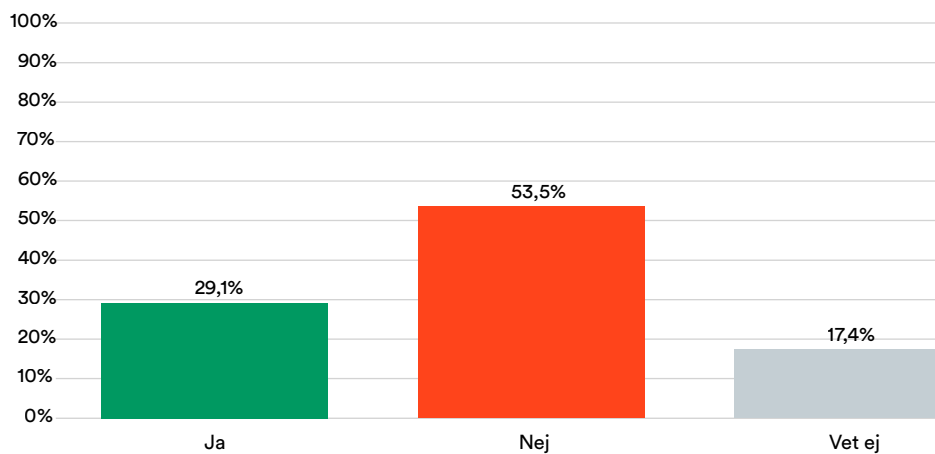
Suicidprevention i få kommunbudgetar

Att en fråga finns med i kommunens budget är en viktig förutsättning för att den ska få prioritet i organisationen. Det innebär också att det finns resurser kopplade till arbetet, och att det kan finnas uttalade uppdrag eller mål.

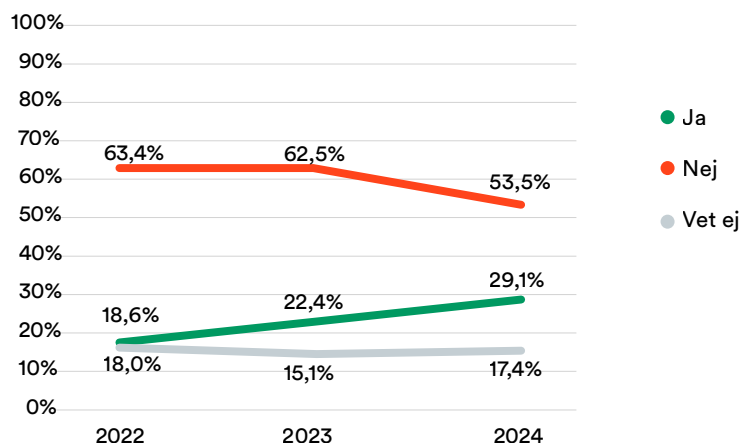
Nära tre av tio uppger att det suicidpreventiva arbetet nämns i kommunens budget för 2024. Här syns en förbättring jämfört med tidigare undersökningar. 2022 uppgav knappt var femte (19 procent) att det arbetet nämndes i budgeten, och 2023 var det drygt var femte (22 procent). I de öppna svaren framgår att detta är en fråga som diskuteras i kommunerna, något som kan innebära att fler kommuner framöver tar steget och lägger den i budgeten.

Att suicidpreventivt arbete fortfarande nämns i relativt få kommunbudgetar är en risk för möjligheten att bedriva ett långsiktigt arbete. Det är vanligt att suicidpreventiva insatser i kommunerna är beroende av stimulansmedel från regeringens överenskommelse med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om psykisk hälsa och suicidprevention. Denna typ av överenskommelser ger kommunerna möjlighet att utveckla sina insatser inom området, men de riskerar att avslutas ifall stimulansmedlen upphör. Det är därför angeläget att suicidprevention blir en del av kommunernas ordinarie arbete och budget.

3. Nämns det suicidpreventiva arbetet i kommunens budget för 2024?

3.2 Svar över tid.

Allt fler kommuner inför rutiner för att hantera suicid eller suicidförsök

Att det finns rutiner för vilka åtgärder som ska vidtas när någon försöker ta sitt liv eller har tagit sitt liv är viktigt i alla verksamheter. I undersökningen ställs frågan om kommunen har rutiner för hur medarbetare inom äldreomsorg, socialtjänst samt skola ska agera. Det är extra viktigt att rutiner finns inom dessa förvaltningar, eftersom en hög andel av alla självmord sker i grupper där de olika verksamheterna har ett ansvar.

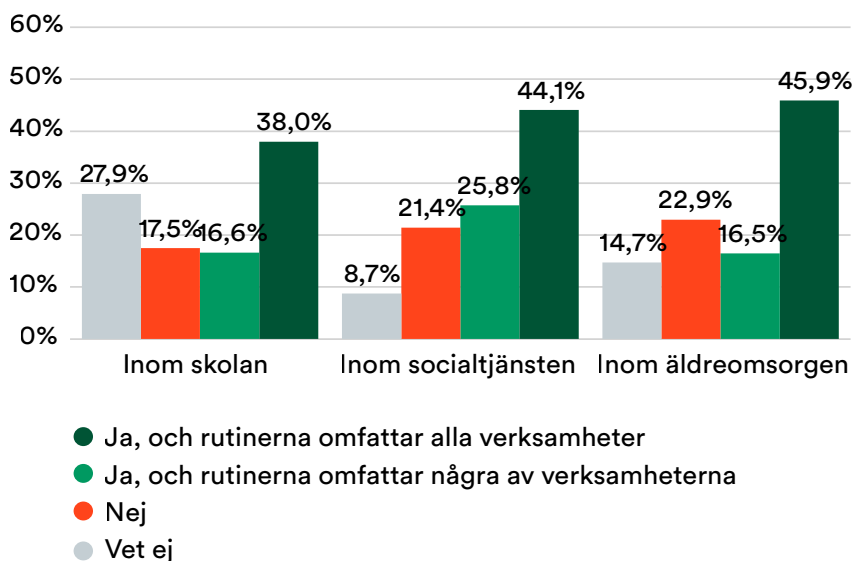
När det gäller äldreomsorgen svarar drygt sex av tio att de har skriftliga rutiner för alla eller några verksamheter. Motsvarande siffra förra året var drygt hälften, och året innan hade drygt fyra av tio rutiner. En klar förbättring har alltså skett, men i och med att andelen som svarar att de inte vet har minskat betydligt sedan 2022 är det svårt att veta hur många kommuner som faktiskt förbättrat sitt arbete. Drygt var femte kommun svarar att de inte har några rutiner.

Inom socialtjänsten är det något vanligare med rutiner, här uppger nära sju av tio att skriftliga rutiner finns i någon form. Drygt var femte svarar nej på frågan. Förra året var det nära sex av tio som uppgav att de hade rutiner, och året innan var det ungefär hälften. Även här har andelen som svarar vet ej minskat påtagligt över tid.

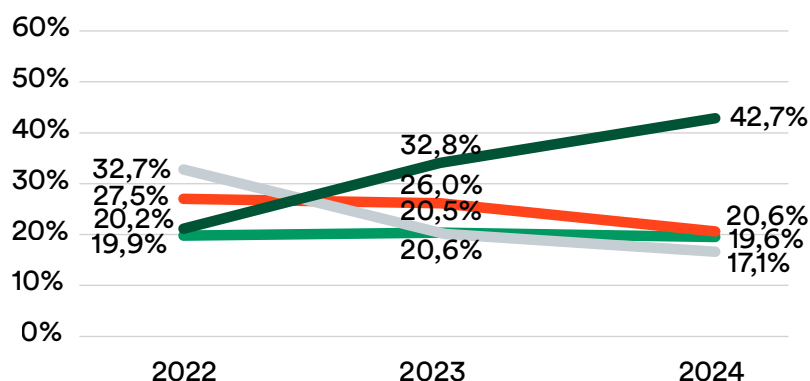
Inom skolan är det ovanligare med rutiner jämfört med inom äldreomsorg och socialtjänst. Drygt hälften uppger att de har rutiner. En förbättring har skett sedan 2022 då motsvarande siffra var tre av tio.

Sammantaget innebär resultaten att många kommuner har anledning att införa rutiner för åtgärder när någon försöker ta sitt liv eller har tagit sitt liv.

4.1 Har kommunen skriftliga och verksamhetsanpassade rutiner för hur medarbetare ska agera i händelse av suicid/suicidförsök inom följande områden?

4.2 Över tid och de tre områdena i genomsnitt.

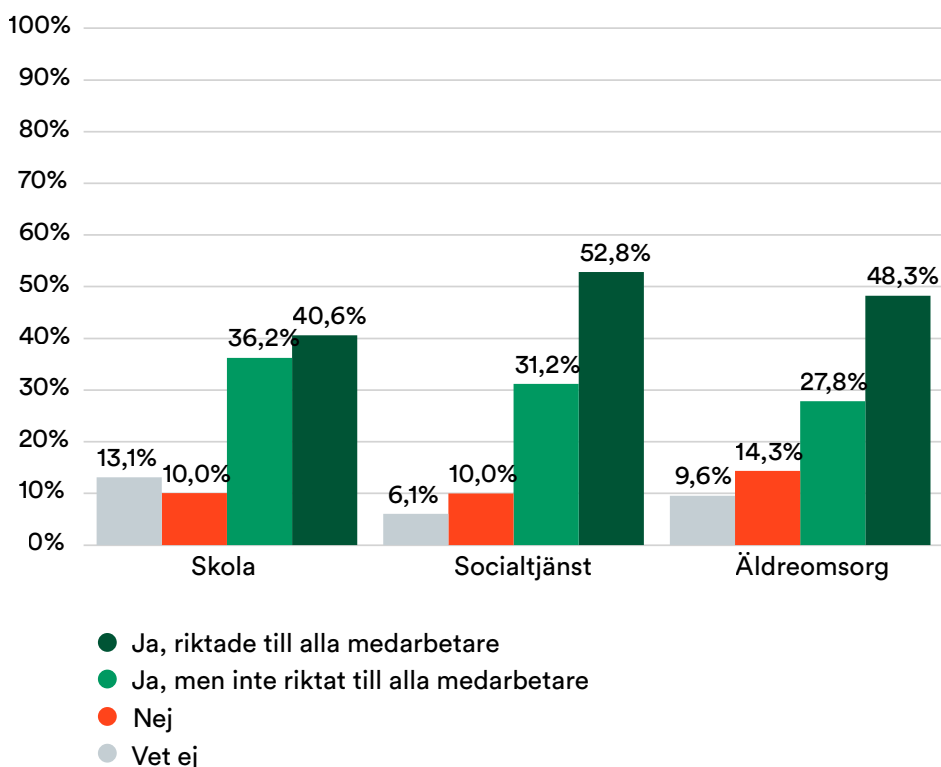
Utbildning i suicidprevention vanligast inom socialtjänsten

Att medarbetare har kunskap är en viktig komponent i arbetet för att förebygga självmord. Undersökningen visar att de flesta kommunerna genomför utbildningar inom äldreomsorg, socialtjänst och skola. Jämfört med 2022 är det idag en högre andel som genomför utbildningar riktat till alla eller utvalda medarbetare. Samtidigt innebär resultaten att många medarbetare inom de olika förvaltningarna inte får någon utbildning i suicidprevention.

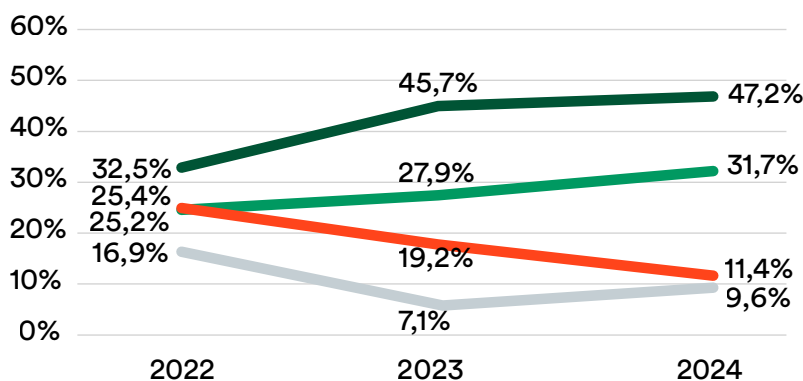
Utbildning i suicidprevention är vanligast inom socialtjänsten. Drygt åtta av tio kommuner uppger att de genomför utbildning riktat till alla eller vissa medarbetare inom socialtjänsten.

Av fritextsvaren framgår att det framför allt är utbildningen Mental Health First Aid (MHFA) som kommunerna erbjuder medarbetarna.

5.1 Genomför kommunen utbildningar i suicidprevention riktade till medarbetare inom följande områden?

5.2 Över tid och de tre områdena i genomsnitt.

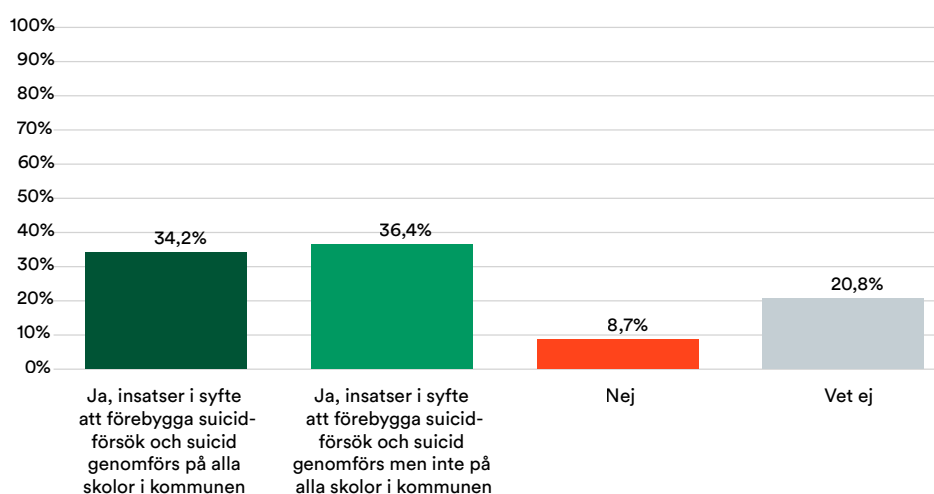
Fler kommuner genomför insatser i skolan – men mycket arbete återstår

Statistik från Socialstyrelsens Dödsorsaksregister visar att under en femårsperiod (2018–2022) så dog 274 barn och unga under 20 år i självmord (säkra och osäkra självmord). Självmord är därmed den vanligaste dödsorsaken bland unga. Att arbeta med att förebygga suicid inom skolan är därmed viktigt.

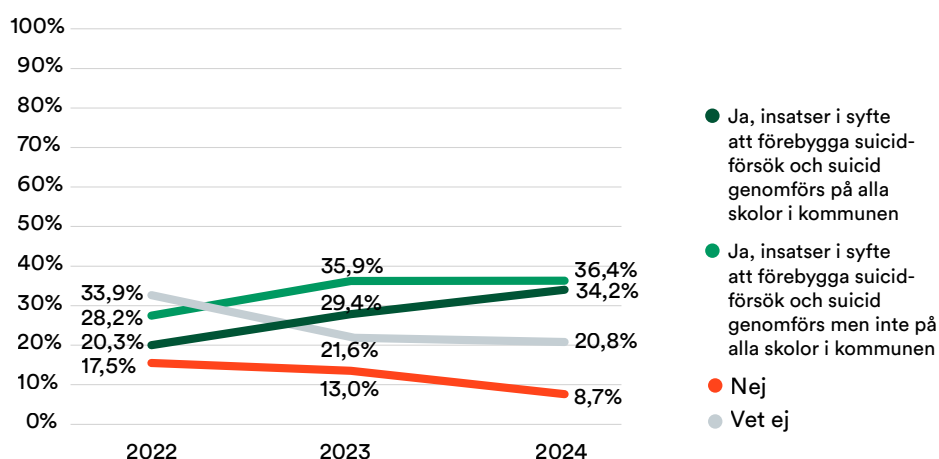
Jämfört med förra året är det en högre andel som uppger att det genomförs förebyggande insatser på skolorna. En av tre uppger att det genomförs insatser på alla skolor. Trots en förbättring från föregående år visar resultaten att det på många skolor i landet inte görs några suicidpreventiva insatser alls.

Fritextsvaren visar att Youth Aware of Mental health (YAM), som är ett program riktat till skolelever, genomförs i många kommuner. De flesta kommuner uppger dock inte om de använder något särskilt program eller modell för insatserna.

6.1 Genomförs insatser på kommunens skolor i syfte att förebygga suicidförsök och suicid?

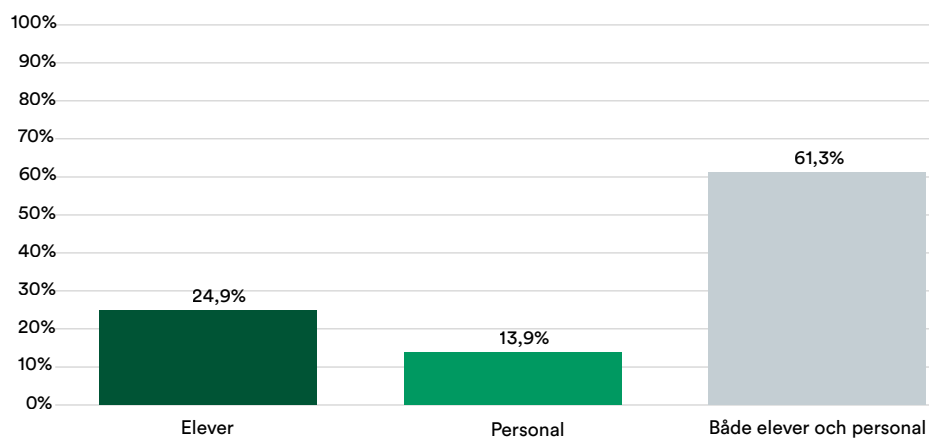
6.2 Svar över tid.

Majoritet har program som riktar sig till både elever och lärare

Bland de kommuner som anger att de genomför insatser så är det vanligast att de riktar sig till både elever och personal. Sex av tio svarar detta. Övriga har program som antingen riktar sig till elever eller till personal. För att insatserna ska bli effektiva är det viktigt att både elever och lärare, samt annan personal inom skolan tar del av utbildningarna eller programmen.

7. De insatser som genomförs på skolorna i kommunen, vilka riktar de till?

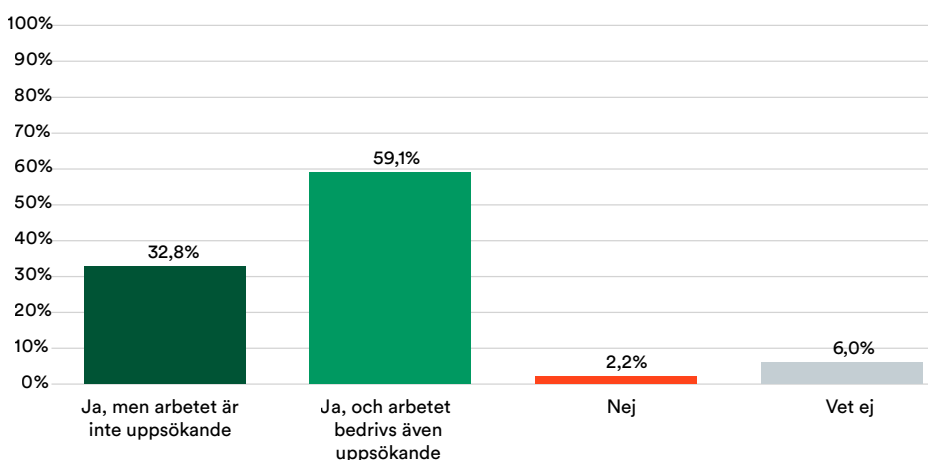
Majoritet har insatser mot ofrivillig ensamhet

Drygt nio av tio kommuner uppger att de genomför insatser för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre. Det är en högre andel än förra året då drygt åtta av tio uppgav att de hade insatser. Motsvarande siffra 2022 var sex av tio.

Samtidigt är det fler kommuner som arbetar uppsökande. Förra året var det något fler som uppgav att de inte arbetar uppsökande, i år är alltså förhållandet omvänt.

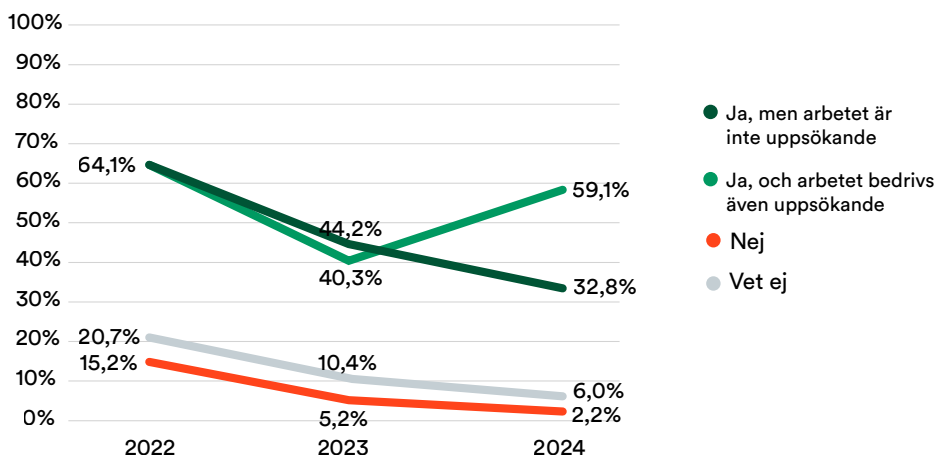
De öppna svaren visar att många av insatserna är ganska allmänt hållna. Exempelvis är olika former av träffpunkter vanligt. Men det finns också kommuner som på olika sätt aktivt tar kontakt med äldre. För att motverka ofrivillig ensamhet är det nödvändigt att kommunerna erbjuder någon form av riktad insats för att fånga upp de som inte själva söker sig till aktiviteter. Under 2023 fördelade Socialstyrelsen statsbidrag inom området, och myndigheten har också tagit fram en vägledning.

8.1 Bedriver kommunen verksamhet för att bekämpa ofrivillig ensamhet bland äldre?

8.2 Svar över tid.

2022 gick det endast att svara ja eller nej på frågan om kommunen bekämpar ofrivillig ensamhet bland äldre.

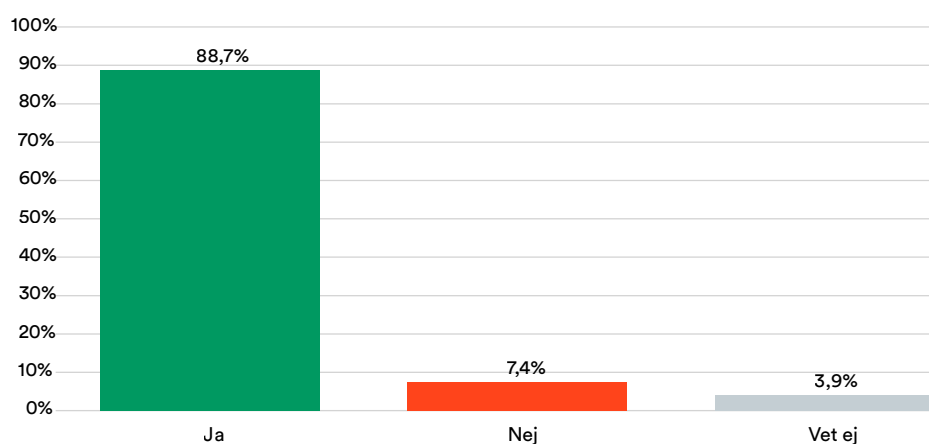
Nära nio av tio kommuner genomför insatser för att förebygga beroendesjukdom

I de tidigare undersökningarna har det ställts en fråga om insatser för att minska alkoholkonsumtion i kommunen. Hög alkoholkonsumtion är en faktor som ökar risken för självmord. En viktig insats är därför att genomföra åtgärder som kan bidra till att människor dricker mindre. Två av tre kommuner uppgav förra året att de genomför regelbundna insatser för att minska alkoholkonsumtionen.

I årets undersökning har frågan breddats till att även omfatta narkotika, doping, tobak och spel om pengar. Detta eftersom missbruk inom dessa områden kan öka risken för självmord. Resultaten visar att nära nio av tio kommuner genomför insatser för att minska användningen eller förhindra beroende.

Av kommentarerna framgår att kommunerna genomför en rad olika aktiviteter. Flera kommuner arbetar med förebyggande arbete inom ANDT-området (alkohol, narkotika, doping och tobak), något som Folkhälsomyndigheten beviljar projektmedel för. Andra kommuner erbjuder utbildningar i ansvarsfull alkoholserving och har träffar med krögare. De flesta kommuner riktar främst in sig på ungdomar och många kommuner samverkar med andra aktörer.

9. Genomför kommunen regelbundna insatser för att minska användningen av eller förhindra beroende av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar?

Få kommuner analyserar risker för suicid i offentliga miljöer

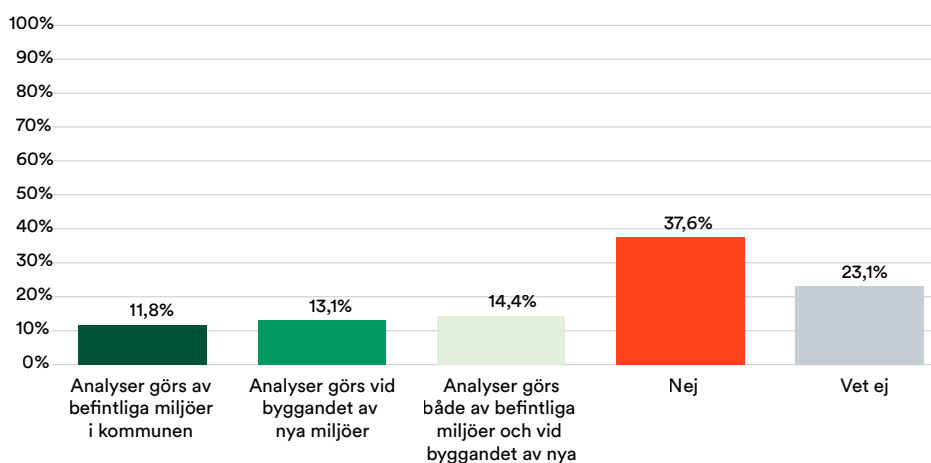
Begränsning av medel och metoder är en av de åtgärder som har starkast vetenskapligt stöd när det handlar om att förebygga suicid. Att kartlägga, och vid behov göra förändringar, vid platser där självmord är vanligt är därför en viktig insats. Det är också viktigt att göra en analys i samband med att nya miljöer planeras och skapas. Färre platser där erfarenhet eller forskning visar att risken för självmord är hög innebär att antalet självmord kan minska.

Resultaten visar att det är en liten andel av kommunerna som genomför analyser av platser, anläggningar eller byggnader. Detta gäller både befintliga miljöer och när nya miljöer skapas. Många uppger också att de inte vet, vilket pekar på att fysiska miljöer inte är en prioriterad fråga i kommunens preventiva arbete.

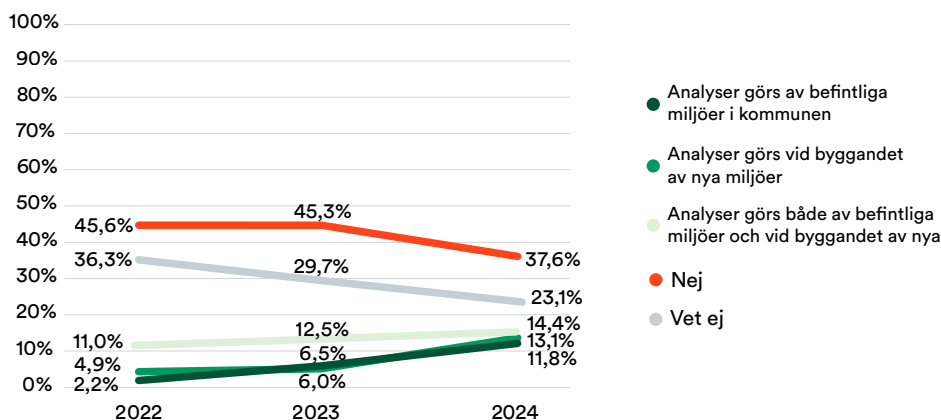
I år syns förbättringar jämfört med tidigare år. Andelen som svarar nej på frågan har minskat från 46 procent 2022, 45 procent 2023 till 38 procent i år.

Resultaten pekar tydligt på att kommunerna behöver förbättra sitt arbete inom området. I kommentarerna uppger flera kommuner att de är på gång med att utveckla ett arbete med att analysera olika miljöer.

10.1 Analyserar kommunen enskilt eller i samarbete med andra aktörer risker för suicid i olika miljöer i kommunen?

10.2 Svar över tid.

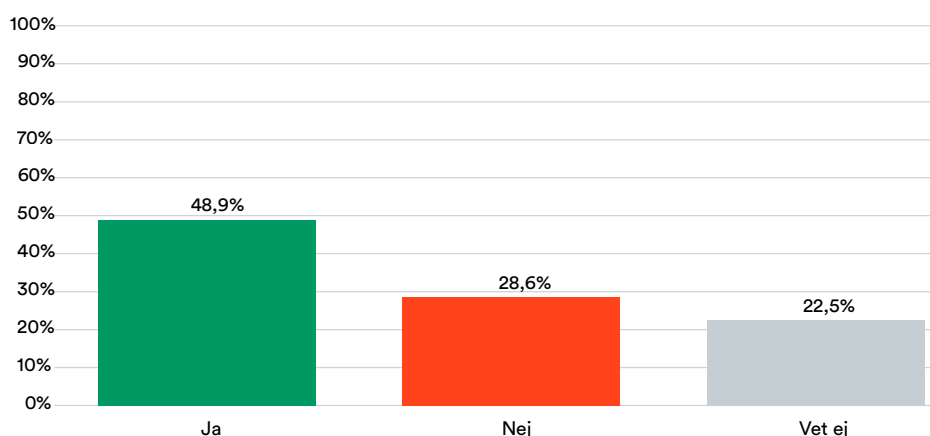

Nära tre av tio saknar överenskommelse för stärkt vårdkedja för högriskgrupper

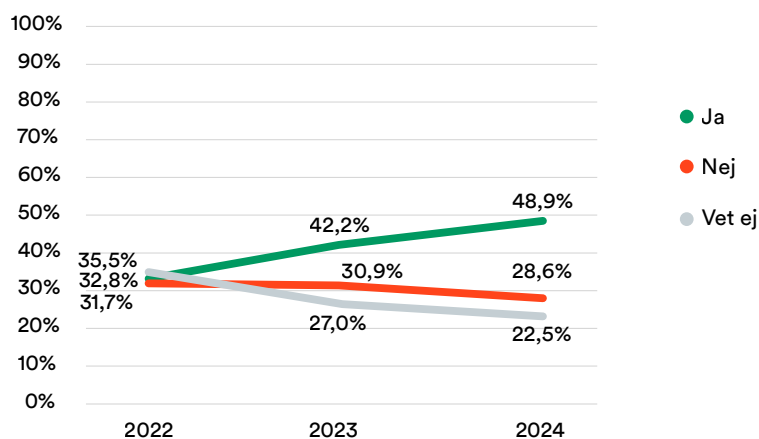
En viktig åtgärd för att förebygga självmord, som har ett starkt vetenskapligt stöd, är att stärka vårdkedjan för grupper som har en hög risk för suicid. För att åstadkomma detta kan en lokal överenskommelse mellan socialtjänst och psykiatri vara en viktig insats.

I undersökningen uppger nära hälften att de har en överenskommelse för grupper som har en hög risk för suicid. Det är en högre andel än tidigare år. Samtidigt har andelen som svarar nej minskat mycket marginellt, från 31 till 29 procent, vilket innebär att de som nu svarar ja i stor utsträckning uppgett att de inte vet i tidigare undersökningar. Att få till en överenskommelse för en stark vårdkedja är en prioriterad uppgift för de kommuner som ännu inte har det.

11.1 Finns en lokal överenskommelse för samarbetet mellan socialtjänst och psykiatri med syftet att stärka vårdkedjan för grupper som har en hög risk för suicid?

11.2 Svar över tid.

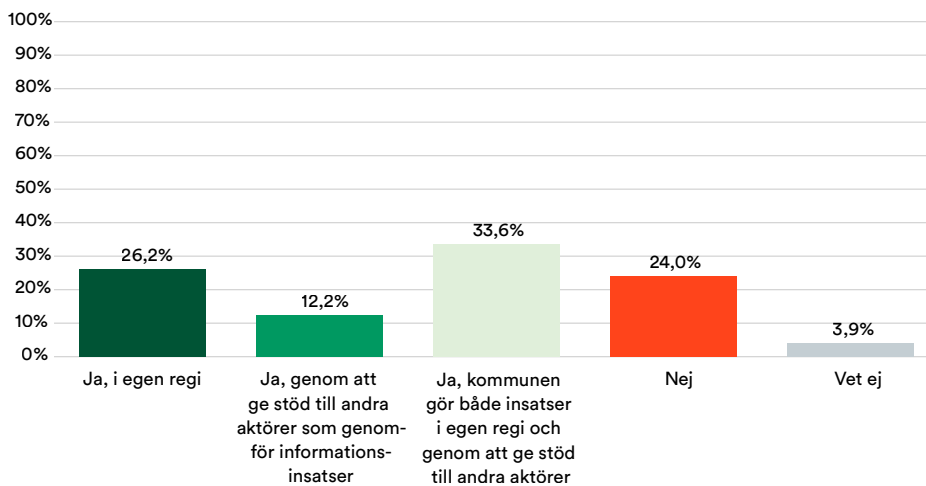
En majoritet av kommunerna genomför informationsinsatser om suicidprevention

Att prata med den som mår dåligt och fråga om självmordstankar är ett av de viktigaste verktygen för att förhindra självmord. Ändå tar få den kontakten. En befolkningsundersökning som Suicide Zero genomförde 2021 visade att färre än en av tio under det senaste året har frågat någon annan om hen har tankar på att ta sitt liv, och att många känner sig osäkra på hur de ska prata om det och var man kan få hjälp. Samtidigt känner drygt en av tio någon som just nu har självmordstankar.

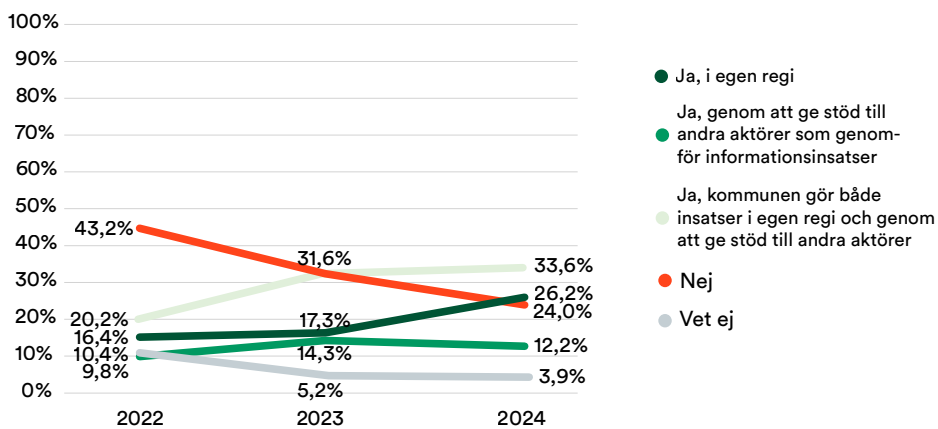
Resultaten från kommunenkäten visar att drygt sju av tio kommuner genomför informationsinsatser riktade till allmänheten för att öka kunskapen om hur självmord kan förebyggas. Förra året uppgav sex av tio att de gjorde insatser, och året innan dess knappt fem av tio.

I och med att kommunerna är den offentliga aktör som står närmast medborgarna, och ofta har en regelbunden kontakt med dem, är det viktigt att de tar initiativ till att öka kunskapen. Det behövs kommunikationsinsatser som kan göra människor trygga med att prata om dessa frågor, men också information om var den som behöver hjälp kan få det.

12.1 Genomför kommunen regelbundna informationsinsatser riktade till allmänheten för att öka kunskapen om suicidprevention?

12.2 Svar över tid.

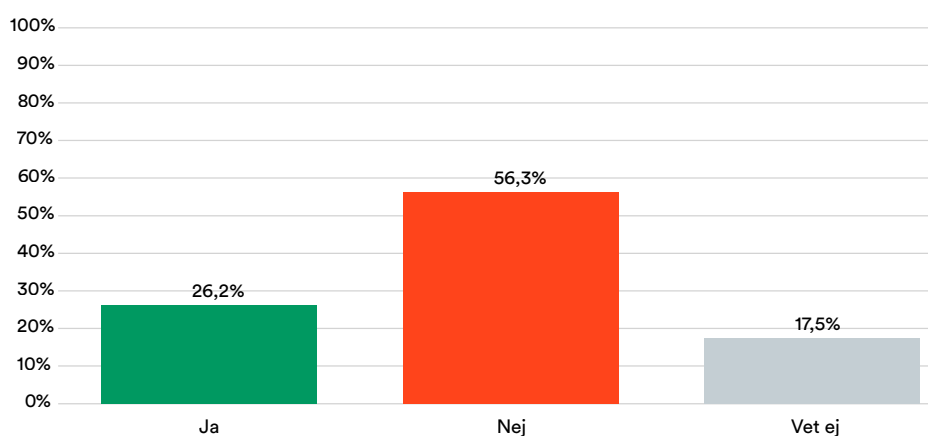
Drygt en av fyra har vidtagit åtgärder med anledning av ekonomin

Tidigare erfarenhet och forskning pekar på att arbetslöshet, ekonomisk utsatthet och över-skuldsättning ger en ökad risk för självmord. Det ökade kostnadsläget och en avmattning i konjunkturen gör att många människor har svårt att få pengarna att räcka, samtidigt som läget i omvärlden är osäkert.

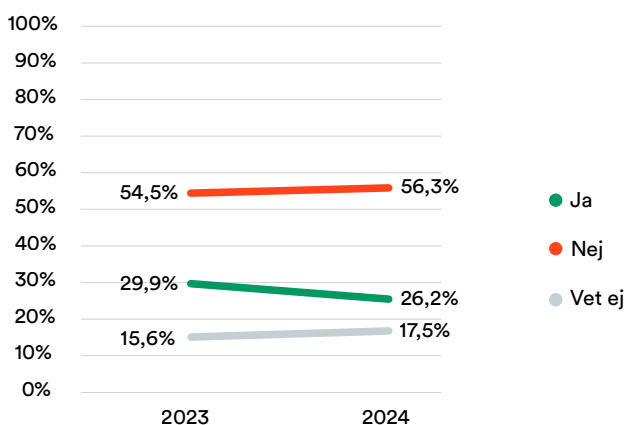
Drygt en av fyra uppger att de har vidtagit särskilda åtgärder. Förra året uppgav tre av tio att de hade vidtagit åtgärder, då också kopplat till pandemin. Det är alltså en något lägre andel som vidtagit åtgärder i år än förra året.

De insatser som anges i kommentarerna är i första hand olika former av stöd kopplat till skuldsanering. Men det finns också flera exempel på insatser kopplat till skola och arbetsmarknad, samt ökade ansträngningar för att nå ut med information om vilket stöd som går att få vid exempelvis missbruk.

13.1 Har kommunen vidtagit några särskilda åtgärder inom området suicid med anledning av ökad osäkerhet i omvärlden och försämrade ekonomiska livsvillkor för många av kommunens invånare?

13.2 Svar över tid (frågan ställdes inte i Kommunbarometern 2022).

SAMMANFATTANDE ANALYS

Fortsatt positiv trend – men stora utvecklingsbehov

Kommunerna har en central roll när det handlar om att förebygga självmord. Riksrevisionens granskning från 2021 visar på stora skillnader i hur det suicidpreventiva arbetet bedrivs på regional och lokal nivå. Myndigheten menar att arbetet med att förebygga självmord är minst utvecklat just i kommunerna. För att minska antalet självmord är det viktigt att kommunerna utvecklar sitt arbete med att främja psykisk hälsa och att förebygga självmord.

I förra årets barometer gick det att se förbättringar jämfört med 2022. Den trenden har förstärkts, vilket är glädjande. 75 kommuner når upp till en grön markering, och bedöms ha ett väl fungerande arbete. Förra året var det bara 14 kommuner som fick en grön markering.

Även om förbättringar skett inom flera områden, antingen till följd av ett förstärkt arbete eller att kunskapen om vilka insatser som genomförs i kommunen har ökat på en övergripande nivå i organisationen, är det fortsatt en minoritet av landets 290 kommuner som bedöms ha goda insatser inom området. De flesta kommunerna får en gul markering. Det innebär att arbetet behöver utvecklas, men bedöms ha insatser inom flera viktiga områden. 42 kommuner får en röd markering. Dessa kommuner samlar inte ihop tillräckligt med poäng för att kunna anses ha tillfredsställande arbete att förebygga suicidförsök och suicid. Andelen röda kommuner vars insatser bedöms otillräckliga har samtidigt minskat kraftigt, från 45 procent av landets kommuner 2022 till 18 procent 2024.

Flera kommuner uppger i fritextsvaren att de ligger i startgroparna för att utveckla sitt suicidpreventiva arbete. Ofta sker det i samverkan med andra kommuner, regioner, ideella organisationer och expertmyndigheter.

Stora skillnader mellan kommuner

Resultaten illustrerar att det är stora skillnader i hur det preventiva arbetet bedrivs i olika kommuner. Det är svårt att finna gemensamma nämnare mellan de kommuner som har ett utvecklat arbete respektive mellan de som inte har det. Det finns både stora och små kommuner som har kommit långt när det handlar om att utveckla rutiner och insatser. Det går heller inte att se några geografiska mönster. Däremot framgår att kommuner i vissa regioner samverkar om suicidprevention.

Sammantaget finns flera goda exempel att inspireras av. Flera av dessa visar att det utan stora resurser är möjligt att genomföra viktiga insatser på kommunal nivå för att minska antalet självmord. Dessutom har flera av de insatser som är aktuella en positiv effekt på folkhälsan.

Sammanhållet arbete saknas i många kommuner

Undersökningen visar på stora skillnader mellan kommuner, men även inom kommuner. En kommun kan exempelvis ha rutiner för att agera vid självmord och genomföra utbildningar, och samtidigt sakna en lokal överenskommelse för samarbetet mellan socialtjänst och psykiatri med syftet att stärka vårdkedjan för grupper som har en hög risk för suicid.

Resultatet tyder på att många kommuner inte har något samlat grepp kring insatserna, trots att det på många håll finns samordnare för arbetet. Flera kommuner som har samordnare bör se över hur rollen är utformad för att säkerställa ett samlat och politiskt förankrat arbete med suicidprevention inom kommunen. På samma sätt bör översyner göras i de kommuner som har handlingsplaner, i syfte att säkerställa att viktiga insatser finns med.

Många kommuner har anledning att arbeta med att förbättra offentliga miljöer

Olika insatser för att förebygga suicid har olika starkt stöd i forskningen. Att prioritera insatser som har bevisad effekt är en viktig utgångspunkt för de kommuner som på kort sikt inte har möjlighet att utveckla en bredd av åtgärder.

En av de åtgärder som har starkast forskningsstöd är att få bort inslag i den offentliga miljön där risken för självmord är hög (så kallade hot spots). Det kan i praktiken handla om att förändra byggnader, eller att installera skyddsräcken på olika platser.

Resultaten av enkäten visar att endast en mindre andel av kommunerna analyserar risker för suicid i offentliga miljöer. Här har en förbättring skett jämfört med förra året, men förbättringspotentialen är stor. Frågan handlar om att genomföra analyser, hur många kommuner som faktiskt sedan vidtar åtgärder visar inte undersökningen.

FÖRSLAG FÖR ATT UTVECKLA DET PREVENTIVA ARBETET:

Ta fram en handlingsplan

En stor del av arbetet med att förebygga självmord och genomföra olika förebyggande insatser sker på kommunal och regional nivå. Därför är det avgörande att insatser blir av lokalt, men också att de får effekt. Med en handlingsplan grundad på evidensbaserade insatser som stöd kan kommunen utveckla ett systematiskt arbete där mål sätts och där insatser utvärderas.

Tillsätt en tjänsteperson med ansvar för kommunens suicidpreventiva arbete

Suicidpreventiva insatser behöver ske inom flera olika förvaltningar. Genom att utse en tjänsteperson som har ett övergripande ansvar för hela kommunens arbete läggs – tillsammans med en handlingsplan – en bra grund för ett systematiskt arbete. Ett övergripande ansvar gör att det kan säkerställas att olika förvaltningar samverkar och att centrala mål följs ut i verksamheterna.

Säkerställ att suicidprevention finns med i kommunens budget

En förutsättning för att insatser ska prioriteras och för att arbetet ska bli långsiktigt är att det finns mål och resurser för området och att dessa inte är beroende av statliga stimulansmedel. Undersökningen visar att suicidpreventivt arbete saknas i många budgetar. Flera kommuner uppger dock att det är på väg att införas. Det är ett viktigt steg för att säkerställa att insatser genomförs och kan bedrivas långsiktigt oberoende av prioriteringar på nationell nivå.

Analysera risker för självmord i den fysiska miljön

Ett utvecklingsområde för i stort sett alla kommuner är att analysera risken för självmord i fysiska miljöer. Det gäller både befintliga platser och nybyggnation. Nästa steg är att åtgärda de miljöer där riskerna är stora, och där statistiken visar att suicid förekommer. Detta är en av de åtgärder som har starkast vetenskapligt stöd och bör därför vara prioriterat i kommunerna.

Ta fram rutiner för hur medarbetare ska agera i händelse av suicid/suicidförsök

På många håll saknas verksamhetsanpassade rutiner för hur medarbetare ska agera vid suicid eller suicidförsök. Inom socialtjänst, äldreomsorg och skola är detta särskilt viktigt då medarbetare där kommer i kontakt med många människor och grupper där risken för suicid är stor. Att ta fram rutiner är en kostnadseffektiv åtgärd som kan göra stor skillnad.

Utbilda medarbetare i suicidprevention

Att medarbetare har kunskaper om suicid och suicidprevention är en viktig pusselbit för att kunna genomföra insatser som kan bidra till att minska antalet självmord. Undersökningen visar att utbildningsinsatser saknas i många kommuner. I första hand bör utbildningar riktas till medarbetare inom socialtjänst, äldreomsorg och skola.

Genomför förebyggande insatser på skolorna i kommunen

Förebyggande insatser för barn och unga är viktigt, inte minst eftersom det är en grupp där självmorden ökar. Skolan är en viktig plats för att stärka skyddande faktorer som kan följa med hela livet. Därför är det viktigt att förebyggande insatser genomförs på skolor. De kommuner som ännu inte genomför insatser på skolorna bör prioritera detta.

Prioritera uppsökande aktiviteter för att motverka ensamhet bland äldre

Äldre är en riskgrupp och där det också sker flest självmord i förhållande till antal personer. En av de främsta orsakerna är ofrivillig ensamhet. Resultaten visar att de flesta kommuner inte gör aktiva försök att nå äldre som är ofrivilligt ensamma. Detta är viktigt för att nå de som inte fångas upp av öppna tillställningar, såsom caféer eller kulturevenemang. Kommunerna bör även utvärdera om de insatser som redan i dag genomförs har effekt.

Stärk vårdkedjan för grupper som har en hög risk för suicid

En viktig åtgärd för att förebygga självmord är att stärka vårdkedjan för grupper som har en hög risk för självmord. Undersökningen pekar på att många kommuner saknar överenskomelser om hur samarbetet ska organiseras kring grupper som har en hög risk för självmord.

Genomför regelbundna informationsinsatser för att öka kunskapen om suicidprevention

Att nå ut med kunskap om hur man kan möta en medmänniska som mår dåligt och vart man kan vända sig för att få professionell hjälp är ett viktigt verktyg för att förhindra självmord. Kunskapsnivån måste höjas i hela befolkningen. Kommunerna har en viktig roll i detta arbete, antingen genom att sprida kunskap i egen regi eller i samarbete med andra aktörer.

RANKING AV LANDETS KOMMUNER

Svaren bygger på tjänstemännens tolkning av frågorna, vilket öppnar upp för att kommuner med liknande rutiner eller insatser kan ha svarat lite olika beroende på hur de tolkat frågorna. Detta till trots bedöms indexet ge en helhetsbild över de enskilda kommunernas rutiner och åtgärder när det handlar om att förebygga suicid.

Till följd av att en ny fråga om handlingsplaner ingår i årets undersökning har maxpoängen höjts från 27 till 29, och poängspannen har justerats upp ett poäng. Vidare ger frågan om samordnare poäng i årets undersökning, förra året togs den frågan bort i sammanräkningen på grund av ett tekniskt fel. Sammantaget innebär dessa justeringar att ett antal kommuner får ett högre betyg än vad de skulle ha fått om poängen inte förändrats.

Poängnivåer för ranking

Nivå	Poängspann
	21 – 29 poäng
	11 – 20 poäng
	0 – 10 poäng

- De kommuner som har 21 poäng eller mer ges grönt ljus, och bedöms ha goda insatser inom området suicid.
- Kommuner som får mellan 11 och 20 poäng får gult ljus. Rutiner och insatser behöver utvecklas, men kommunerna bedöms ha ett arbete på flera viktiga områden.
- För kommuner som kommer upp i 10 poäng ges rött ljus. Dessa kommuner samlar inte ihop tillräckligt med poäng för att kunna anses ha tillfredsställande arbete att förebygga suicidförsök och suicid.

Här kan du ta del av enskilda kommuners svar: [länk](#)

Du kan även se det sammanslagna resultatet för alla kommuner i ett län genom att skriva in länsnamnet när du klickar på "Applicera filter på alla frågor" under rubriken på sidan.

I bilaga 1 återfinns en förteckning över vilka betyg varje svarsalternativ har fått.

Kommun	Poäng 2024	Poäng 2023	Poäng 2022
Vara kommun	29	Deltog ej	Deltog ej
Tibro kommun	29	14	6
Tidaholms kommun	28	18	Deltog ej
Ängelholms kommun	28	23	Deltog ej
Kramfors kommun	27	14	19
Skara kommun	27	7	5
Götene kommun	27	14	16
Umeå kommun	27	21	24
Lilla Edets kommun	27	17	10
Gullspångs kommun	26	20	Deltog ej
Storumans kommun	26	13	21
Kungsbacka kommun	26	23	18
Åmåls kommun	26	21	Deltog ej
Vingåkers kommun	25	24	23
Lidköpings kommun	25	18	6

Höganäs kommun	25	8	6
Töreboda kommun	25	12	Deltog ej
Jönköpings kommun	25	16	15
Hagfors kommun	25	18	9
Hofors kommun	25	17	3
Borgholms kommun	25	9	Deltog ej
Ludvika kommun	24	12	Deltog ej
Trosa kommun	24	20	18
Vetlanda kommun	24	15	18
Gävle kommun	24	21	15
Mariestads kommun	24	18	21
Tierps kommun	24	13	18
Årjängs kommun	24	18	17
Essunga kommun	24	15	Deltog ej
Bodens kommun	24	19	15
Trollhättans stad	24	12	16
Tranås kommun	24	20	13
Marks kommun	23	6	5
Munkedals kommun	23	19	Deltog ej
Österåkers kommun	23	8	20
Lerums kommun	23	19	Deltog ej
Mullsjö kommun	23	11	15
Nyköpings kommun	23	17	5
Vimmerby kommun	23	15	9
Kils kommun	23	5	Deltog ej
Malmö stad	23	16	19
Sunne kommun	23	13	Deltog ej
Karlstads kommun	23	20	6
Salems kommun	23	19	8
Haninge kommun	22	9	6
Borlänge kommun	22	12	7
Melleruds kommun	22	14	Deltog ej
Norrköpings kommun	22	12	19
Uppsala kommun	22	17	16
Arvika kommun	22	21	19
Borås stad	22	19	Deltog ej
Öckerö kommun	22	11	Deltog ej
Hultsfreds kommun	22	Deltog ej	Deltog ej
Knivsta kommun	22	18	21
Örnsköldsviks kommun	22	25	Deltog ej
Svenljunga kommun	22	20	14
Täby kommun	22	17	10
Bengtstors kommun	21	16	Deltog ej
Kungälv kommun	21	13	Deltog ej
Tjörns kommun	21	17	6
Boxholms kommun	21	16	4
Sollefteå kommun	21	12	12
Ljusnarsbergs kommun	21	8	Deltog ej

Strängnäs kommun	21	12	11
Mörbylånga kommun	21	0	3
Landskrona kommun	21	16	18
Alingsås kommun	21	14	16
Katrineholms kommun	21	14	12
Sjöbo kommun	21	16	16
Ronneby kommun	21	14	11
Grästorps kommun	21	11	Deltog ej
Nora kommun	21	12	4
Hjo kommun	21	22	14
Region Gotland	21	8	Deltog ej
Åtvidabergs kommun	21	16	6
Tanums kommun	20	12	13
Vänersborgs kommun	20	16	13
Tingsryds kommun	20	17	13
Mönsterås kommun	20	16	Deltog ej
Heby kommun	20	8	17
Hudiksvalls kommun	20	18	17
Degerfors kommun	19	Deltog ej	Deltog ej
Partille kommun	19	18	Deltog ej
Tomelilla kommun	19	15	12
Gislaveds kommun	19	13	12
Falköpings kommun	19	12	11
Åsele kommun	19	13	15
Helsingborgs stad	19	12	16
Sotenäs kommun	19	12	14
Lekebergs kommun	19	14	Deltog ej
Askersunds kommun	19	14	Deltog ej
Karlskoga kommun	19	13	Deltog ej
Stockholms stad	19	17	20
Skellefteå kommun	19	19	18
Karlsborgs kommun	19	16	9
Värnamo kommun	19	5	9
Eskilstuna kommun	18	10	18
Gnosjö kommun	18	11	6
Kristianstads kommun	18	17	10
Nordmalings kommun	18	0	2
Håbo kommun	18	14	11
Härryda kommun	18	15	18
Olofströms kommun	18	14	0
Torsby kommun	18	5	3
Sorsele kommun	18	16	8
Norsjö kommun	18	Deltog ej	Deltog ej
Dorotea kommun	18	3	10
Vännäs kommun	18	3	Deltog ej
Örebro kommun	17	13	12
Bollnäs kommun	17	11	Deltog ej
Simrishamns kommun	17	9	Deltog ej

Finspångs kommun	17	Deltog ej	Deltog ej
Vindelns kommun	17	4	3
Grums kommun	17	16	11
Strömstads kommun	17	12	17
Karlskrona kommun	17	14	18
Söderköpings kommun	17	2	Deltog ej
Södertälje kommun	17	14	7
Torsås kommun	17	17	19
Eslövs kommun	17	5	Deltog ej
Lidingö Stad	17	Deltog ej	Deltog ej
Botkyrka kommun	17	7	4
Skövde kommun	16	5	10
Ovanåkers kommun	16	11	Deltog ej
Tranemo kommun	16	16	8
Kristinehamns kommun	16	12	2
Filipstads kommun	16	12	15
Vilhelmina kommun	16	14	Deltog ej
Ljusdals kommun	16	13	11
Ulricehamns kommun	16	15	12
Göteborgs stad	16	19	7
Varbergs kommun	16	15	9
Markaryds kommun	16	Deltog ej	Deltog ej
Ale kommun	16	19	Deltog ej
Hammarö kommun	16	13	6
Östersunds kommun	16	11	Deltog ej
Eda kommun	16	14	20
Hörby kommun	16	14	Deltog ej
Timrå kommun	15	13	11
Båstads kommun	15	13	Deltog ej
Älvkarleby kommun	15	10	Deltog ej
Norrtälje kommun	15	12	Deltog ej
Svalövs kommun	15	8	Deltog ej
Stenungsunds kommun	15	12	Deltog ej
Härnösands kommun	15	10	4
Krokoms kommun	15	Deltog ej	Deltog ej
Storfors kommun	15	1	Deltog ej
Aneby kommun	15	Deltog ej	Deltog ej
Emmaboda kommun	15	15	Deltog ej
Skurups kommun	15	Deltog ej	Deltog ej
Hedemora kommun	15	6	1
Sandvikens kommun	15	12	Deltog ej
Oxelösunds kommun	14	15	12
Kalix kommun	14	7	4
Uddevalla kommun	14	6	Deltog ej
Hässleholms kommun	14	11	Deltog ej
Enköpings kommun	14	10	Deltog ej
Oskarshamns kommun	14	12	15
Luleå kommun	14	14	10

Vaggeryds kommun	14	Deltog ej	Deltog ej
Malå kommun	14	3	Deltog ej
Färgelanda kommun	14	6	5
Nordanstigs kommun	14	6	Deltog ej
Älvdalens kommun	14	13	7
Sölvesborgs kommun	14	7	6
Värmdö kommun	14	Deltog ej	Deltog ej
Lindesbergs kommun	14	10	Deltog ej
Jokkmokks kommun	14	4	8
Piteå kommun	14	17	12
Sigtuna kommun	13	Deltog ej	Deltog ej
Gnesta kommun	13	10	7
Laholms kommun	13	6	6
Ydre kommun	13	Deltog ej	Deltog ej
Trelleborgs kommun	13	6	5
Upplands-Bro kommun	13	3	Deltog ej
Ljungby kommun	13	10	19
Linköpings kommun	13	4	Deltog ej
Ockelbo kommun	13	Deltog ej	Deltog ej
Halmstads kommun	13	13	6
Upplands Väsby kommun	12	Deltog ej	Deltog ej
Lycksele kommun	12	17	Deltog ej
Järfälla kommun	12	12	Deltog ej
Kalmar kommun	12	11	16
Falkenbergs kommun	12	8	6
Leksands kommun	12	11	Deltog ej
Bjurholms kommun	12	13	11
Mölnåls kommun	11	8	8
Bjuvs kommun	11	Deltog ej	Deltog ej
Kinda kommun	11	7	10
Vadstena kommun	11	7	Deltog ej
Dals-Eds kommun	10	5	Deltog ej
Rättviks kommun	10	Deltog ej	Deltog ej
Karlshamns kommun	10	8	10
Lunds kommun	10	Deltog ej	Deltog ej
Fagersta kommun	10	14	Deltog ej
Munkfors kommun	10	3	14
Sala kommun	9	9	0
Bollebygds kommun	9	11	7
Ekerö kommun	9	Deltog ej	Deltog ej
Gällivare kommun	9	Deltog ej	Deltog ej
Vårgårda kommun	8	10	7
Nykvarns kommun	8	11	12
Sundsvalls kommun	8	9	8
Hallstahammars kommun	8	Deltog ej	Deltog ej
Burlövs kommun	8	8	6
Nässjö kommun	8	17	13
Söderhamns kommun	8	10	6

Östhammars kommun	8	Deltog ej	Deltog ej
Strömsunds kommun	7	8	10
Arvidsjäurs kommun	7	Deltog ej	Deltog ej
Forshaga kommun	7	10	Deltog ej
Västerås stad	7	4	11
Ödeshögs kommun	7	8	4
Klippans kommun	6	13	11
Alvesta kommun	6	5	Deltog ej
Säffle kommun	6	4	8
Kiruna kommun	6	Deltog ej	Deltog ej
Osby kommun	6	13	Deltog ej
Uppvidinge kommun	5	0	3
Köpings kommun	5	4	3
Övertorneå kommun	5	12	Deltog ej
Flens kommun	5	4	Deltog ej
Ystads kommun	4	3	10
Sollentuna kommun	4	Deltog ej	Deltog ej
Arjeplogs kommun	4	5	Deltog ej
Bromölla kommun	4	6	Deltog ej
Lysekils kommun	4	13	16
Vaxholms stad	4	Deltog ej	Deltog ej
Norbergs kommun	2	Deltog ej	Deltog ej
Skinnskattebergs kommun	2	2	2
Ragunda kommun	1	7	Deltog ej

Bilaga 1. Förteckning över betyg för svarsalternativ

Maximalt antal poäng: 29

1. Finns det en tjänsteperson inom kommunen som har ett samordningsansvar för organisationens suicidpreventiva arbete?

Ja – 2p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

2. Har kommunen en kommunövergripande handlingsplan eller strategi för suicidprevention? (Ny fråga 2024.)

Ja, och den är antagen av kommunstyrelsen eller fullmäktige – 2p

Ja, och den är antagen av en nämnd – 1p

Ja, och den är antagen på tjänstemannanivå – 1p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

3. Nämnas det suicidpreventiva arbetet i kommunens budget för 2024?

Ja – 2p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

4. Har kommunen skriftliga och verksamhetsanpassade rutiner för hur medarbetare ska agera i händelse av suicid/suicidförsök inom följande områden? Poäng ges för varje delfråga (äldreomsorg, socialtjänst, skola).

Ja, och rutinerna omfattar alla verksamheter – 2p

Ja, och rutinerna omfattar några av verksamheterna – 1p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

5. Genomför kommunen utbildningar i suicidprevention riktade till medarbetare inom följande områden? Poäng ges för varje delfråga (äldreomsorg, socialtjänst, skola).

Ja, riktade till alla medarbetare – 2p

Ja, men inte riktat till alla medarbetare – 1p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

6. Genomförs insatser på kommunens skolor i syfte att förebygga suicidförsök och suicid?

Ja, insatser i syfte att förebygga suicidförsök och suicid genomförs på alla skolor i kommunen – 2p

Ja, insatser i syfte att förebygga suicidförsök och suicid genomförs men inte på alla skolor i kommunen – 1p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

7. Bedriver kommunen verksamhet för att bekämpa ofrivillig ensamhet bland äldre?

Ja, och arbetet är uppsökande – 2p

Ja, men arbetet är inte uppsökande – 1p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

**8. Genomför kommunen regelbundna insatser för att minska användningen av eller förhindra beroende av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar?
(Justerad jämfört med 2023)**

Ja – 2p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

9. Analyserar kommunen enskilt eller i samarbete med andra aktörer risker för suicid i olika miljöer i kommunen?

Analyser görs av befintliga miljöer i kommunen – 1p

Analyser görs vid byggandet av nya miljöer – 1p

Analyser görs både av befintliga miljöer och vid byggandet av nya – 2p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

10. Finns en lokal överenskommelse för samarbetet mellan socialtjänst och psykiatri med syftet att stärka vårdkedjan för grupper som har en hög risk för suicid?

Ja – 2p

Nej – 0p

Vet ej – 0p

11. Genomför kommunen regelbundna informationsinsatser riktade till allmänheten för att öka kunskapen om suicidprevention?

Ja, i egen regi – 1p

Ja, genom att ge stöd till andra aktörer som genomför informationsinsatser – 1p

Ja, kommunen gör både insatser i egen regi och genom att ge stöd till andra aktörer – 1p

Nej – 0p

Vet ej – 0p